

УСТАНОВА “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА”

СКРЫГАН ЯНКА (ІВАН АЛЯКСЕЕВІЧ)

ПРАЗІК, ПАЭТ

3 (16) ЛІСТАПАДА 1905 г. – 18 ВЕРАСНЯ 1992 г.

ФОНД № 84

ВОПС № 2

1954 – 1992, асобн. дак. 1993 – 2000 гг.

МІНСК 2021

ЗМЕСТ

да воп. № 2

ф. 84

№№	Назва раздзелаў	№ спраў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА		
1.	РУКАПІСЫ Я. СКРЫГАНА	1 - 22	1 - 3
2.	ПЕРАКЛАДЫ ТВОРАЎ Я. СКРЫГАНА	23 - 35	3 - 4
3.	ПЕРАПІСКА	36 - 44	4 - 5
3.1.	ПІСЬМЫ Я. СКРЫГАНА	36 - 38	4 - 5
3.2.	ПІСЬМЫ ДА Я. СКРЫГАНА	39 - 44	5
4.	ДАКУМЕНТЫ ДА БІАГРАФІІ Я. СКРЫГАНА	45 - 63	5 - 7
5.	ДАКУМЕНТЫ ПРА Я. СКРЫГАНА	64 - 72	7 - 8
6.	ВЫПІСКІ, ЗАПІСЫ ДЛЯ РЭДАКТАРСКАЙ ПРАЦЫ	73 - 78	8 - 9

Прадмова

Янка (Іван Аляксеевіч) Скрыган нарадзіўся 3(16).11.1905 г. у сяле Труханавічы Слуцкага павета Мінскай губерні (цяпер Капыльскі раён). Пасля заканчэння парафіяльна-царкоўнай школы (1918) вучыўся ў Слуцкім духоўным вучылішчы, у школах першай і другой ступеняў, у рэальным вучылішчы, Слуцкім сельскагаспадарчым тэхнікуме (пакінуў з 4 курса ў 1924). З 1924 г. працаваў у слуцкай акруговай газеце “Вясковы будаўнік”, загадчыкам Народнага дома ў Расонах (1925-1926), у рэдакцыі газеты “Чырвоная Полаччына” (1926-1927). У 1928-1932 гг. вучыўся на літаратурна-лінгвістычным аддзяленні педфака БДУ. Быў членам літаратурнага аб’яднання “Маладняк”, “Літаратурна-мастацкай камуны”. Будучы студэнтам, займаўся грамадска-палітычнай працай: у 1929 г. выязджаў у Магілёўскую вобласць на калектывізацыю, у 1930 г. з брыгадай супрацоўнікаў газеты “Звязда” працаваў на Гомсельмашы, прымаў удзел у напісанні гісторыі Магілёўскай шаўковай фабрыкі і інш. Пасля заканчэння ўніверсітэта (1932) працаваў ў рэдакцыі газеты “Літаратура і мастацтва”. Грамадская і літаратурная дзейнасць Я. Скрыгана была спынена сталінскімі рэпрэсіямі. 13.11.1936 г. ён быў арыштаваны за “контррэвалюцыйную дзейнасць”, асуджаны на 10 год пазбаўлення волі і высланы ў Сібір, Кемераўскую вобласць, у Нова-Іванаўскі лагер. У 1946 г. вызвалены з пяцігадовым пазбаўленнем у правах. Працаваў бухгалтарам на гідролізным заводзе ў Фергане (1946-1948), на сланцахімічным камбінаце “Ківіылі” (Эстонія) (1948-1949), куды пераехаў, каб быць бліжэй да роднай Беларусі. 25.06.1949 г. зноў арыштаваны і высланы ў Сібір – у Сухабузінскі раён, дзе працаваў бухгалтарам у райкамгасе і МТС. У снежні 1954 г. усе абвінавачванні былі зняты і ён быў поўнасьцю рэабілітаваны. З 1955 г. – рэдактар мастацкай прозы ў Дзяржаўным выдавецтве БССР, з 1959 г. – рэдактар аддзела прозы, потым - намеснік галоўнага рэдактара часопіса “Полымя”. З 1967 г. – загадчык літаратурна-кантрольнай рэдакцыі БелСЭ, з 1975 г. да 1985 г. – адказны сакратар камітэта па Дзяржаўных прэміях БССР у галіне літаратуры, мастацтва, архітэктуры.

Літаратурную дзейнасць Я. Скрыган (псеўд. Аўлас, Дзед Аўлас (з П.У. Броўкам), Янка Відук, Я. Відук, Я. Крушына, Пірат) пачаў у 1925 г. вершамі ў слуцкай акруговай газеце “Вясковы будаўнік”. Вершы паэта змяшчаліся ў калектывічным зборніку “Слуцкія песняры” (1926), альманахах “Наддзвінне” (1926), “Росквіт” (1927), “Зарніцы” (1928). Ём напісаны кнігі нарысаў “Шугае сонца” (1930), “Недапісаны профіль” (1932), зборнікі аповяданняў, навел і аповесцей “Затока ў бурях” (1929), “Сустрэчы” (1935),

“Апавяданні” (1956), “Скажы адно слова” (1961), “Выбранае” (1969), “Выбраныя творы у 2-х тамах” (1975,1985), успаміны пра пісьменнікаў “Ранішнія росы” (1965), “Некалькі хвілін чужога жыцця” (1979,1990) і інш. Ён перакладаў на беларускую мову творы А.М. Астроўскага, Ф.В. Гладкова, М. Горкага, К.А. Федзіна, украінскіх, літоўскіх, латышскіх, эстонскіх пісьменнікаў. За ўдзел у стварэнні Беларускай Савецкай Энцыклапедыі ў 1976 г. яму прысуджана Дзяржаўная прэмія БССР. Адзначаны медалямі “За доблесную працу” (у азнаменаванне 100-годдзя з дня нараджэння У.І. Леніна), “Ветэран працы” (за шматгадовую доблесную працу), узнагароджаны чатырма ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР, а таксама медалём Ф. Скарыны (1991). Заслужаны работнік культуры БССР (1985).

Я. Скрыган памёр 18.09.1992 г. Пахаваны на Паўночных могілках г. Мінска.

Дакументы Я. Скрыгана паступілі ў БДАМЛІМ ад Г.І. Скрыган (дачка) у 2005 г. У 2020 г. пасля НТА быў складзены вопіс №2 у колькасці 78 спраў (482 дак.) за 1954-1992 гг., асобныя дакументы 1993-2000 гг.

Вопіс складаецца з 6 раздзелаў.

Раздзел 1 “Рукапісы Я. Скрыгана” сфарміраваны па жанрах і уключае: апавяданні, план, накіды выступленняў, успаміны пра А. Гародню, П.З. Шукайлу, гады ссылкі, накіды да апавяданняў, успамінаў, адказы на анкету, гутаркі Я. Скрыгана з карэспандэнтамі газет “Книжное обозрение”, “Чырвоная змена”, артыкулы пра Ю.П. Гаўрука, Я. Казеку, І.П. Мележа, А.В. Пальчэўскага і інш., апавяданні, зместы, планы і інш. за 1962-1992 гг.

Раздзел 2 сабраў пераклады твораў Я. Скрыгана: аповесці “Круги. Повесть с отступлениями”, падборку апавяданняў да мяркуемага зборніка “У Кириллы на хуторе”=“Покоя души нет” ў перакладзе І.І. Кананец на рускую мову, аповесці “Порог” у перакладзе Г.І. Скрыган (дачка) на рускую мову, падборку апавяданняў “Короткие рассказы” ў перакладзе У.А. Жыжэнкі на рускую мову, апавяданні Я. Скрыгана ў перакладзе К. Басагараджа, Х.А. Галіньша, Т. Руліса на індыйскую і латышскую мовы (1971-1992).

У раздзел “Перапіска” увайшлі пісьмы Я. Скрыгана да З.І. Азгура, П.У. Броўкі, Э.А. Карніловіча; пісьмы да Я. Скрыгана: Г.М. Скрыган (жонкі), У.А. Скрыган (сястры), З.І. Азгура, Я. Брыля, А.І. Бутэвіча, І.І. Кананец, П.Е. Панчанкі, А.А. Талцыса і інш. (1965-1992).

У раздзеле “Дакументы да біяграфіі Я. Скрыгана” па храналогіі знаходзяцца дакументы аб яго рэабілітацыі, аднаўленні ў СП БССР, дагаворы з выдавецтвамі “Мастацкая літаратура”, “Беларусь”, “Дніпро” і інш. аб выданні твораў, запрашэнні на юбілейныя вечары дзеячаў мастацтва, пісьмы, тэлеграмы, паштоўкі да юбілеяў Я. Скрыгана і інш. (1954-1992).

Раздзел 5 сабраў вершы, артыкулы пра Я. Скрыгана, рэцэнзіі на яго творы і на пераклад з рускай мовы аднатомніка К.А. Федзіна “Сустрэча з мінулым. Аповесці і апавяданні”, дагаворы з Г.М. і Г.І. Скрыган на перавыданне апавядання “Месячная ноч”, дакументы аб адкрыцці памятнага знака ў гонар Я. Скрыгана ў г. Ківіылі (Эстонія) і інш. (1956-1999).

Раздзел 6 уключае: выпіскі Я. Скрыгана, артыкулы з перыядычнага друку з рэдакцыяй лексічных, стылістычных памылак, зборнік Р.П. Буцвілоўскага “Выбраныя песні”, картатэка руска-беларускіх і беларуска-рускіх перакладаў слоў і інш. (1969-1990).

Прадмову склала

вяд. архівіст

І.А. Евенка

12.05.2020

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
1. РУКАПІСЫ В.С. МАКАРЭВІЧА					
1.1. ПАЭМЫ					
1	"Антыісус", "Дзве зімы", "Сорак чацвёрты..." і інш. Паэмы, урыўкі з паэм. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з часопіса	1968-2001	50	5	
2	"Атлант", "Нітка Арыядны", "Паэма Скарыны" і інш. Паэмы. Машынапіс, выразка з часопіса	2004-[2000-я гг]	105	6	
1.2. ВЕРШЫ, ЭПІГРАМЫ					
3	"Беларусь мая...", "Душой служыць народу...", "І прагне душа дабрыні" і інш. Падборкі вершаў. Выразкі з часопісаў і газет * * *	1978-2014	59	24	
4	"Васьмірадкоўі", "На фінішнай прамой", "Рэквіем" і інш. Падборкі вершаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай, машынапіс	2000-2013	48	6	
5	"Арктыка", "Мой стол", "Сям'я" і інш. Падборкі вершаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай, машынапіс * * *	[2000-я гг]	85	7	
6	"Глыбінка", "Горад і сяло", "Міхаіл Гарбачоў", "Штрыхі да аўтабіяграфіі" і інш. Вершы. Машынапіс, машынапіс з аўтарскай праўкай * * *	1967-2012	81	24	
7	"Жыве на ўскрайку пушчы Бог...", "Калі зірнеш мне ў вочы ты...", "Ты мне вазьмі паваражы..." і інш. Вершы. Трыялеты. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай * * *	[1980-я гг]	21	64	
8	Вершы - прысвячэнні: В.У. Адамчыку, Р.І.	[1990-я-пач.2000-х	49	18	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	Барадуліну, Г.М. Бураўкіну, В.У. Быкаву, У.І. Дзюбу, У.І. Калесніку, У.С. Караткевічу і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	гг]			
9	Вершы - прысвячэнні: М.А. Маляўку, П.Е. Панчанку, Ю.М. Свірку, У.М. Скарынкіну, М.Л. Стральцову, М. Танку і інш. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	[1970-я-2000-я гг]	67	24	
	* * *				
10	"Абнаўленне", "Адаптацыя", "Барабаны і тыраны", "Вагон", "Вераб'і" і інш. Вершы. А - В Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	65	25	
11	"Галава імператара", "Град", "Дом", "Дзераза", "Залаты мяшок" і інш. Вершы. Г - К Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	45	18	
12	"Ленінцы", "Лесвіца", "Лёс", "Мастак", "Матчын двор", "Новы год" і інш. Вершы. Л - Н Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	56	24	
13	"Пахвальная ода", "Пра коней", "Пчалінае гняздо", "Рабіна", "Рыбак" і інш. Вершы. П - С Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	56	21	
14	"Талісман", "Трэцяе ліпеня", "Хлеб", "Я гэтага хачу, як і хацеў" і інш. Вершы. Т - Я Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	39	15	
	* * *				
15	"Пра серыялы", "Прымак", "Прымак і сякера" і інш. Гумарыстычныя вершы. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з газет і часопісаў	1974-2014	13	16	
	* * *				
16	"Баравік", "Красавіцкі снег", "Майстар", "Спёка", "У матроскай цяльняшцы" і інш. Вершы. Выразкі з часопісаў і газет	1999-2015	14	17	
	* * *				
17	Чарнавыя накіды вершаў. А - М Аўтограф	[1990-я-2000-я гг]	78	76	
18	Чарнавыя накіды вершаў. Н - Я Аўтограф	[1990-я-2000-я гг]	93	91	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	* * *				
19	"Балада Дома ўрада", "Балада сына", "Балада паляўнічага гону" і інш. Балады. Машынапіс	1985-[2000-я гг]	21	5	
	* * *				
20	З. Бузацёр (З. Макацёр). "Навагодні калейдаскоп", "Холдынаўскі каўчэг". Эпіграмы на А.М. Бадака, Р.А. Баравікову, Л.М. Галубовіча, П.Н. Кавалёва, М.М. Мятліцкага, А. Наварыча, М.Г. Ткачова і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з газет	[2012],2013	34	51	
	* * *				
21	"Лясныя вандраванні". Вершаваная казка. Ксеракопія друкаванага выдання	1967	9	1	
	1.3. АПОВЕСЦЬ, АПАВЯДАННІ, НАРЫСЫ, ЭСЭ, АРТЫКУЛЫ, РЭЦЭНЗІІ				
22	"Журавіны-журавінкі". Аповесць. Выразка з часопіса	2007	20	1	
23	"Аднойчы восенню", "Бярозавік", "Крыніца-крынічка", "Сляды", "Сын" і інш. Аповяданні. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з часопісаў	1997-2016	141	17	
	* * *				
24	"Палын і медуніца". Падборка нарысаў да мяркуемага зборніка пра сваіх землякоў. Няпоўныя тэксты. Чарнавы аўтограф	[пач.1970-х гг]	45	2	
25	"Каласы зямлі кланяюцца", "На сцежках славы", "Сын зямлі" і інш. Падборка нарысаў да мяркуемага зборніка. Машынапіс	[1980-я гг]	66	1	
26	"Начныя замаразкі", "Пра жніво", "Ягаднай парой" і інш. Нарысы пра прыроду беларускай вёскі. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з часопіса	1975-[2000-я гг]	72	8	
27	"...І славяцца Славені", "Лінія даверу", "Юбілейная вясна" і інш. Нарысы пра працаўнікоў сяла. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з часопіса	1980-[1980-я гг]	115	12	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
28	"Праз гады і выпрабаванні". Нарыс пра П.У. Броўку. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1980-я гг]	82	1	
29	"У жыта хочацца ўвайсці". Нарыс пра А.В. Пысіна. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1980-я гг]	60	1	
30	"Забароненая зона", "На галоўным напрамку", "Супрацьстаянне" і інш. Нарысы пра "чарнобыльца", інспектара па справах непаўналетніх і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]-2000	136	7	
31	"Адплата", "Дарога даўжынёй у век", "Мой Маршал - Перамога" і інш. Нарысы пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	42	5	
32	"Госць", "Дарога дадому", "Мая школа" і інш. Нарысы пра малую радзіму - вёску Купленка Крупскага раёна Мінскай вобласці. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	[2000-я гг]	121	10	
33	"Роднае поле", "Світалыныя росы", "Суседзі" і інш. Нарысы пра малую радзіму - вёску Купленка Крупскага раёна Мінскай вобласці. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з газеты	[2000-я гг]	67	6	
	* * *				
34	"А жыццё ўсё роўна залатое...", "Жаўранкавая мелодыя", "На пачатку дарогі" і інш. Эсэ пра С.З. Гаўрусёва, А.С. Сербантовіча, Б.І. Сачанку і інш. Варыянты. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з газеты	1991-2012	117	11	
	* * *				
35	"Валадар мастацкага слова", "Напісанае застаецца", "Сын Палесся", "Штодзённы лістапад" і інш. Артыкулы пра С.З. Гаўрусёва, Н.С. Гілевіча, А.У. Салтука, С.П. Шушкевіча і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з часопісаў і газет	1988-[2015]	70	14	
	* * *				
36	"Пробоина или Трещины на идеологическом зеркале". Памфлет. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[2006]	5	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
	* * *				
37	Рэцэнзіі на кнігі паэзіі Р.І. Барадуліна "Самота паломніцтва", С.І. Законнікава "Лістам дарога запала", "Пакуль жыве мая бяроза", З.З. Марозава "Гронкі зорных суквеццяў" і інш. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з часопіса і газет	1981-1998	74	8	
38	Рэцэнзіі на зборнікі вершаў І.Р. Катлярова "Вечное время во мне", "По ту и эту сторону окна", "Россыпь", М.А. Маляўкі "Старая зямля" і інш. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, выразкі з часопісаў	2000-2013	81	14	
	* * *				
39	Анатацыя да свайго зборніка вершаў "Квадратура круга". Аўтарызаваны машынапіс	1994	2	1	
1.4. РАДЫЁПЕРАДАЧЫ					
1.4.1. "НЕЎМІРУЧАЕ І НАДЗЁННАЕ". ЦЫКЛ РАДЫЁПЕРАДАЧ.					
40	В.С. Макарэвіч. "Аб праекце цыкла радыёперадач "Неўміручае і надзённае". Машынапіс	2000	9	2	
	* * *				
41	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач пра Ф. Скарыну. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1998	43	3	
42	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных 200-годдзю з дня нараджэння А. Міцкевіча. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1998-1999	119	7	
43	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных 200-годдзю А.С. Пушкіна. Пачатак. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999	140	9	
44	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных 200-годдзю з дня нараджэння А.С. Пушкіна. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999	116	7	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
45	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных 200-годдзю з дня нараджэння А.С. Пушкіна. Заканчэнне. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999	140	9	
46	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных творчасці М.А. Багдановіча, П. Багрыма, У.С. Караткевіча, У.С. Ліпскага, У.М. Скарынкіна. Машынапіс з аўтарскай праўкай	2000	72	6	
47	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных паэме А.А. Куляшова "Сцяг брыгады". Машынапіс з аўтарскай праўкай	2000	58	4	
48	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач, прысвечаных творам: "Песня пра Зубра" М. Гусоўскага, "Слова аб палку Ігаравым", "Тарас на Парнасе". Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[2000]	34	3	
49	"Неўміручае і надзённае". Цыкл радыёперадач "Андрэй Рублёў і яго эпоха". Машынапіс з аўтарскай праўкай	2001	78	5	
	* * *				
50	"Натхненне". Цыкл радыёперадач пра творчасць М.І. Бусько, А. Ждана, В.Ф. Карамазава, М.А. Маляўкі, П.К. Пранузы і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	2003	23	11	

1.4.2. РАДЫЁНАРЫСЫ, РАДЫЁНАТАТКІ, РАДЫЁІНТЭРВ'Ю І ІНШ.

51	Радыёнарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: І.С. Арабейкі, А.П. Астрэйкі, М.А. Аўрамчыка, Р.І. Барадуліна. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1992-2000	100	5	
52	Радыёнарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: А.М. Бачылы, П.І. Бітэля, Д.І. Бічэль-Загнетавай, П.У. Броўкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1993-2000	87	6	
53	Радыёнарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: Г.М. Бураўкіна, М.І. Бусько, В.У. Быкава, З. Бядулі, А.П. Бялевіча, У.М. Верамейчыка. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1996-2001	108	6	
54	Радыёнарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: А.	1996-2000	122	6	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	Вольскага, А.С. Вялюгіна, А.І. Вярцінскага, Н.Я. Гальпяровіча, В.К. Гардзея, М.А. Гарулёва. Машынапіс з аўтарскай праўкай				
55	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: С.З. Гаўрусёва, М. Гіля, Н.С. Гілёвіча, П.Ф. Глебкі, Ю.У. Голуба, В.М. Грышановіча. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1999-2000	165	7	
56	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: Г.Р. Дзмітрыева, А.М. Дзятлава, П.П. Дубашынскага, З.І. Дудзюк, В.А. Жуковіча, Х.З. Жычкі, С.І. Законнікава. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1993-2001	86	7	
57	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: А.А. Зарыцкага, А. Звонака, В.В. Зуёнка, У.А. Калесніка. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1981-2000	119	6	
58	"Залатое сячэнне". Радые́нарысы да 120-годдзя з дня нараджэння Я. Купалы і Я. Коласа. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	2001	34	4	
59	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: Г.Я. Кляўко, Я.М. Крупенькі, А.А. Куляшова, М.С. Кусянкова, Е.Я. Лось, В.А. Лукшы і інш. Аўтограф. машынапіс з аўтарскай праўкай	1996-2000	164	10	
60	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: П.М. Макаля, М.А. Маляўкі, Я.В. Міклашэўскага, Г.А. Новік, У.І. Нядзведскага, Р.В. Няхая і інш. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1994-2001	126	8	
61	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: П.Е. Панчанкі, У.А. Паўлава, П.К. Пранузы, П.Ф. Прыходзькі і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999-2001	82	5	
62	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: А.В. Пысіна, В.А. Ракава, А.Г. Русака, А.С. Русецкага, А.У. Салтука, Б.І. Сачанкі і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999-2000	107	7	
63	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: А.С. Сербантовіча, Я. Сіпакова, М.С. Смагаровіча, А.С. Ставера і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1995-2001	81	5	
64	Радые́нарысы, прысвечаныя жыццю і творчасці: К.А. Цвіркі, Хв.М. Чэрні, У.М. Шахаўца, С.П.	1992-1999	92	4	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	Шушкевіча. Машынапіс з аўтарскай праўкай				
65	Радыёнарысы. прысвечаныя жыццю і творчасці: Г.У. Шыловіча, Я.І. Янішчыц, В.У. Яраца, Л.Ф. Яўменава. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1998-2000	72	4	
	* * *				
66	"З залатога фонду радыё", "Незабыўнае і векапомнае", "Галасы паэтаў" і інш. Радыёнарысы пра паэтаў М.Я. Аўрамчыка, П.У. Броўку, А.С. Вялюгіна, В. Вярбу, С.З. Гаўрусёва і інш. з запісамі вершаў у выкананні аўтараў і артыстаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1981-2001	74	8	
67	"З залатога фонду радыё", "Незабыўнае і векапомнае", "Галасы паэтаў" і інш. Радыёнарысы пра паэтаў П.Ф. Глебку, Я. Журбу, А.А. Зарыцкага, А. Звонака, І.Р. Катлярова і інш. з запісамі вершаў у выкананні аўтараў і артыстаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1990-2001	85	8	
68	"З залатога фонду радыё", "Незабыўнае і векапомнае", "Галасы паэтаў" і інш. Радыёнарысы пра паэтаў А.А. Куляшова, М.С. Купрэева, М.С. Кусянкова, П.Е. Панчанку і інш. з запісамі вершаў у выкананні аўтараў і артыстаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1996-2001	86	8	
69	"З залатога фонду радыё", "Незабыўнае і векапомнае", "Галасы паэтаў" і інш. Радыёнарысы пра паэтаў А.У. Пісьмянкова, А.Г. Русака, А.У. Скарынка, М. Танка і інш. з запісамі вершаў у выкананні аўтараў і артыстаў. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1985-2001	61	7	
	* * *				
70	"Сляза на вейцы", "Сповідзь Радзіме" і інш. Радыёнарысы пра творчасць беларускіх паэтаў у гады Вялікай Айчыннай вайны. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1989-2001	70	6	
	* * *				
71	"Абнаўленне зямлі". Радыёнарыс у 3-х частках Машынапіс з аўтарскай праўкай	1986	35	1	
72	"І хлебам адзіным". Радыёнарыс у 3-х частках.	1986	44	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	Машынапіс з аўтарскай праўкай				
73	"Вераснёвыя росы", "Клятва Гіпакрата" і інш. Радыёнарысы. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1995	71	5	
74	"Балада пра маці", "Блакітныя далягляды", "На ўзлёце" і інш. Радыёнарысы. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999-2001	94	5	
	* * *				
75	"Вартыя ўдзячнай памяці", "Жыццёвыя карэнні", "Плён працы нашай" і інш. Радыёнататкі. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1977-1985	99	7	
76	"Аднойчы восенню", "Вяртанне", "Дарога за небасхіл" і інш. Радыёнататкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1991-1995	125	8	
77	"...І доўжыўся век". Радыёнататкі ў 2-х частках. Варыянты. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1994-1995	89	5	
78	"Зачараванае месца", "Подых раллі", "Сястра міласэрнасці", "Ягодная пара" і інш. Радыёнататкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1996	99	6	
79	"Адплата", "Восеньскім прымаразкам", "Крыніца-крынічка" і інш. Радыёнататкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1997-1999	65	5	
80	"Горкія яблыкі", "Дарога за небасхіл", "Жніво", "Залатая нітка" і інш. Радыёнататкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	2000	103	8	
81	"Дзіўная часіна - лета", "Жнівеньскія росы", "Спелы колос" і інш. Радыёнататкі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	2001	119	7	
	* * *				
82	"Паэзія". Радыёчасопіс з удзелам знакамітых і пачынаючых паэтаў. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	[1989]-1992	33	13	
	* * *				
83	"Далёкае і блізкае", "Каляднымі днямі". Радыёгутаркі з Л.І. Макарэвіч (маці). Машынапіс з аўтарскай праўкай	1995, 1999	25	2	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
84	"Да сонца і святла", "Праз гады" і інш. Радыёінтэрв'ю з В.С. Пазняком - былым работнікам Салігорскага калійнага камбіната, Л.К. Шаблоўскай - начальнікам Мінскага гарадскога прадпрыемства "Белсаюздрук" і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1996-1999	71	7	
85	Пытанні для радыёінтэрв'ю з В.У. Івашыным, І.Р. Катляровым, Г.В. Марчуком, С.М. Шах і інш. Машынапіс, машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	39	4	
	* * *				
86	"Залатая восень", "З новым годам, родны край!", "Муза ў салдацкім шынялі", "Снежная завея" і інш. Радыёкампзіцыі. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1993-1999	125	6	
	* * *				
87	"Братэрства". Радыёвыступленне. Варыянты. "Хто вы, ананімы?" Радыёпамфлет. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1993,[1999]	40	4	
1.5. ПЕРАКЛАДЫ ВЕРШАЎ ДЛЯ ЦЫКЛА РАДЫЁПЕРАДАЧ "ВЕРШЫ ПАЭТАЎ НАРОДАЎ СВЕТУ"					
88	Вершы Г.А. Ахматавай, К.Я. Ваншэнкіна, Ю.П. Кузняцова, М.К. Луконіна, Б.А. Слуцкага (Расія), Л.В. Кастэнкі (Украіна), С. Нерыс (Літва), В.Г. Фімаглу (Малдова) і інш. у перакладзе В.С. Макарэвіча на беларускую мову. Машынапіс	1991-1994	101	6	
89	Вершы М.С. Вінграноўскага, І.Ф. Драча (Украіна), Э.Б. Межэлайціса (Літва), М.А. Чаклайса (Латвія), І.В. Абашыдзе, М.Г. Квлівідзе, Р.А. Маргіані (Грузія) і інш. у перакладзе В.С. Макарэвіча, М.І. Пацёмкіна на беларускую мову. Машынапіс	1994-1995	134	7	
90	Вершы М. Карыма (Башкірыя), Я.А. Еўтушэнкі, М.В. Ісакоўскага, Б.П. Карнілава. Ю.П. Кузняцова, Д.С. Самойлава, В.Ю. Якунічава (Расія), П.М. Моўчана (Украіна) і інш. у перакладзе В.С. Макарэвіча на беларускую мову. Машынапіс	1996-2001	161	9	
	* * *				
91	У.С. Высоцкі. "Брацкія магілы", "Выпадак", "Песня пра стукача", "Помнік", "Штрафныя батальёны" і	1994	43	5	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	інш. Вершы. У перакладзе В.С. Макарэвіча з рускай мовы. Машынапіс з праўкай В.С. Макарэвіча				
92	Б.П. Карнілаў. "Начныя разважанні", "Ноч камбата", "Размова", "У нашай воласці" і інш. Вершы. У перакладзе В.С. Макарэвіча з рускай мовы. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	25	11	
93	Я.А. Еўтушэнка. "Валагодскія званы", "Ілья Ульянаў", "Кар'ера", "Ліст да Ясеніна" і інш. У.У. Маякоўскі. "Англійскаму рабочаму", "Левы марш". Вершы. У перакладзе В.С. Макарэвіча з рускай мовы. Машынапіс з праўкай В.С. Макарэвіча	[1990-я гг]	26	10	
94	Б.І. Алейнік. "Балада аб маці". П.М. Моўчан. "Святло", "Цяпло і холад". Вершы. У перакладзе В.С. Макарэвіча з украінскай мовы. Машынапіс	[1990-я гг]	9	3	
	* * *				
95	Запісныя кніжкі В.С. Макарэвіча з накідамі сваіх твораў	[1980-я гг]	121	6	
96	Запісныя кніжкі В.С. Макарэвіча з накідамі сваіх твораў	[1980-я гг]	56	2	
2. ПЕРАКЛАДЫ ТВОРАЎ В.С. МАКАРЭВІЧА					
97	"Мой алмаз", "Полешук", "Славгород-Пропойск", "Талисман" і інш. Вершы. Аўтарскі пераклад з беларускай мовы. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	[1990-я гг]	36	32	
98	"Ведро", "Звезда", "Исторический эскиз", "Кони" і інш. Вершы. Аўтарскі пераклад з беларускай мовы. Некаторыя вершы В.С. Макарэвіча - у перакладзе Б.П. Спрынчана. Выразкі з часопісаў	2001-2013	20	56	
99	"Сын". Апавяданне. "И обходя моря и земли..." Эсэ пра паэтычную творчасць А.І. Лук'янава. Аўтарскі пераклад з беларускай мовы. Машынапіс з аўтарскай праўкай, выразка з часопіса	1995,2005	45	2	
	* * *				
100	"Купала", "Немига", "Полёт", "После грозы", "Сапоги", "Стакан" і інш. Вершы В.С. Макарэвіча ў	1993	53	19	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

перакладзе Т.М. Дашкевіч, А.А. Дракахруста, Б.П.
Спрынчана і інш. з беларускай мовы.
Машынапіс, выразка з часопіса

3. ПЕРАПІСКА В.С. МАКАРЭВІЧА

101	Пісьмы В.С. Макарэвіча да С.І. Грахоўскага, П.Е. Панчанкі і інш. Чарнавікі	1988-[пач.1990-х гг]	4	3	
	* * *				
102	Пісьмы А.В. Макарэвіча (сына), А.С. Макарэвіча (брата), М.М. Аўхімовіч (стрыечнай сястры)	1984-2003	3	3	
	* * *				
103	Пісьмы З. Віталіна, Н.С. Гілевіча, І.Р. Катлярова (4), Э.М. Карпачова (2) (Расія), М.А. Лаўровіча (5), П.Ф. Прыходзькі, У. Раджаба (Таджыкістан), Я. Саламевіча, А.У. Салтука, В.А. Санько і інш.	1984-2008	39	30	
104	Пісьмы, паштоўкі П.Е. Панчанкі. Прыкладзены артыкул В.С. Макарэвіча "Лісты Пімена Панчанкі" - выразка з газеты. Л.1	1991-1993	9	7	
105	Пісьмы, паштоўкі СП БССР, вучняў Ігрушкаўскай СШ Крупскага раёна Мінскай вобласці (6), рэдакцыі літаратурна-драматычных праграм беларускага радыё, Горацкага гісторыка-этнаграфічнага музея (2) В.С. Макарэвічу аб супрацоўніцтве	1987-2000	14	10	

4. ДАКУМЕНТЫ ДА БІЯГРАФІІ В.С. МАКАРЭВІЧА

106	Заявы В.С. Макарэвіча да С.А. Андрэюка, У.П. Замяталіна, У.В. Ярмошына і інш. па пытаннях выдання сваіх твораў і інш.	1980-2013	18	12	
107	Пісьмо-зварот В.С. Макарэвіча да дырэктара рэдакцыйнай установы "Літаратура і мастацтва" Т.М. Бондар аб "прадузятасці" да яго творчасці некаторых літаратурных крытыкаў	[2002]	31	1	
108	Тлумачальнае пісьмо В.С. Макарэвіча да У.І. Ядранцава аб канфлікце з кіраўніцтвам рэдакцыі літаратурных і мастацкіх праграм беларускага радыё. Прыкладзена пісьмо В.В. Зуёнкі ў падтрымку пісьменніка. Лл. 10-13	[2003]	12	2	

* * *

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
109	Дакументы В.С. Макарэвіча аб працы на беларускім радыё: план работы, тэмы радыёперадач і гутарак са знакамітымі людзьмі	1986-2001	9	7	
110	Даведкі, выписка з пратаколу СП Беларусі на імя В.С. Макарэвіча аб ўстанаўленні творчага стажу пісьменніка і інш.	1987-2007	5	5	
111	Запрашэнні Дома літаратара, Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі, аддзела культуры Крупскага райвыканкама на творчыя вечарыны, святы і інш.	1987-2002	15	10	
112	Дакументы па распаўсюджванню кніг В.С. Макарэвіча	1998-2005	9	9	
113	Дагаворы выдавецтваў "Мастацкая літаратура", "Четыре четверти" з В.С. Макарэвічам аб выданні зборніка вершаў "Квадратура круга", кнігі "Святло імёнаў дарагіх. Творчыя партрэты беларускіх пісьменнікаў"	1998,2016	4	2	
	* * *				
114	Ганаровая грамата Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь В.С. Макарэвічу за добрасумленную працу і ў сувязі з Днём работнікаў радыё, тэлебачання і сувязі	2001	1	1	
115	Прадстаўленне Крупскага раённага аддзела культуры на атрыманне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры В.С. Макарэвічу за кнігу паэзіі "Квадратура круга". Прыкладзена выписка з пратакола Крупскага раённага аддзела культуры аб вылучэнні кнігі паэзіі "Квадратура круга" на атрыманне прэміі. Л.3	2002	3	2	
	* * *				
116	Віншавальныя паштоўкі Саюза беларускіх пісьменнікаў, часопіса "Вясёлка", Ігрушкаўскай СШ Крупскага раёна Мінскай вобласці і інш. у сувязі з 50, 60-годдзем з дня нараджэння В.С. Макарэвіча	1989,1999	7	6	
117	"Васілю Макарэвічу ў дзень 60-ці годдзя", "Успамін юнацтва". Вершы П.Ф. Прыходзькі і інш. да 60-, 65-годдзяў з дня нараджэння В.С. Макарэвіча. Аўтарызаваны машынапіс П.Ф. Прыходзькі, машынапіс. Прыкладзена інфармацыя пра 60-годдзе В.С.	1999,2004	4	4	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

Макарэвіча - выразка з газеты. Лл.1,2

5. ДАКУМЕНТЫ ПРА В.С. МАКАРЭВІЧА

118	К.В. Камейша. "Раўняючыся на век". Артыкул пра паэтычную творчасць В.С. Макарэвіча. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1993	34	1	
	* * *				
119	Р.І. Барадулін. "Дасціпны партнёр". У.В. Гніламёдаў. "У добры шлях" і інш. Рэцэнзіі на зборнік сатыры і гумару В.С. Макарэвіча "Даміно", паэму "Нітка Арыядны" і інш. Аўтарызаваны машынапіс У.В. Гніламёдава, машынапіс, выразка з газеты	1991-2016	3	3	
120	К.В. Камейша. Рэцэнзія на зборнік вершаў і паэм В.С. Макарэвіча "Везувій". Машынапіс	1993	16	1	
121	В.К. Гардзей. "Надзённае і актуальнае". Рэцэнзія на цыкл радыёперадач В.С. Макарэвіча на беларускім радыё "Неўміручае і надзённае". Машынапіс	[2001]	8	1	
	* * *				
122	Пісьмо П.Е. Панчанкі да С.А. Андраюка з просьбай "паспрыяць выхаду ў свет кнігі вершаў В.С. Макарэвіча"	1994	2	1	

6. ДАКУМЕНТЫ, САБРАНЫЯ В.С. МАКАРЭВІЧАМ

6.1. ДАКУМЕНТЫ С.З. ГАЎРУСЁВА

123	С.З. Гаўрусёў. "Бітва ў цытадэлі", "Галалёдзіца". Паэмы. Урыўкі. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	[1967-1974]	30	4	
	* * *				
124	С.З. Гаўрусёў. "Атэстат сталасці", "Кніга скаргаў", "Маладосць", "Прызыўнікі", "Тэлеграма", "Юнацтва" і інш. Вершы. Аўтограф	1948-1953	24	30	
125	С.З. Гаўрусёў. "Если станет порою грустно", "Мечется в тесной клетке..." Лірычныя вершы. Аўтограф	1953,1954	2	2	
126	С.З. Гаўрусёў. "Вяселле", "Вясёлка ў гарах", "Пасля	1955-1958	33	35	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	службы", "Тапограф", "Хмель" і інш. Вершы. Аўтограф				
127	С.З. Гаўрусёў. "Зайздросчу тым, хто бачыў Ілыча...", "Мой даўні род не ведаў кволых...", "Я вырас пад гарматнымі стваламі..." і інш. Вершы. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1960-[1960-я гг]	24	19	
128	М.В. Панчанка. "Паслухай, добры чалавек!" Верш. У перакладзе С.З. Гаўрусёва з рускай мовы. Аўтограф М.В. Панчанкі, машынапіс з праўкай С.З. Гаўрусёва. Прыкладзены: спіс прозвішчаў аўтараў і падстрочныя пераклады іх вершаў на рускую мову з калмыцкай, латышскай, узбекскай і інш. моў * * *	[1966]	14	10	
129	Аўтабіяграфія. Без пачатку. Машынапіс. Даверанасць С.З. Гаўрусёва на атрыманне ганарару В.С. Макарэвічам за працу ў літаратурна-драматычнай рэдакцыі радыёкамітэта БССР	1960,1983	4	2	
130	Пісьмо СП БССР да С.З. Гаўрусёва аб падрыхтоўцы да вечара яго паэзіі і інш. Планы работ, запісы для напісання артыкулаў. Аўтограф * * *	1965-1969	9	9	
131	Э.В. Садаўнічы. "Плача дудка ў пераходзе..." Артыкул пра паэтычную творчасць К.В. Камейшы. Машынапіс з аўтарскай праўкай	[пач.2000-х гг]	19	1	
132	Вершы М.П. Кушнярова, І.Я. Пехцерава і інш. Машынапіс з аўтарскай праўкай, машынапіс	[1990-я гг]	25	11	
133	М.Я. Аўрамчык. Успаміны пра Р.І. Барадуліна. Машынапіс. Віншаванне Дзяржтэлерадыё БССР М. Танку ў связі з 70-годдзем з дня нараджэння	1982,[1980-я гг]	3	2	
134	Успаміны Р.І. Барадуліна, А.С. Грачанікава, У.А. Паўлава, А.Л. Петрашкевіча, І.П. Шамякіна і інш. пра П.М. Машэрава. Аўтограф А.С. Грачанікава, аўтарызаваны машынапіс У.А. Паўлава, А.Л. Петрашкевіча, машынапіс	1988	25	7	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

* * *

135	Рэкамендацыя Г.М. Бураўкіна У.Ф. Ермалаеву для прыёму ў Саюз пісьменнікаў Беларусі. Машынапіс. Пісьмо П.А. Яноўскага да Н.Ц. Чайкі з просьбай аб супрацоўніцтве і інш.	1997-1998	3	3	
-----	--	-----------	---	---	--

* * *

136	Фатаграфіі В.С. Макарэвіча, індывідуальная і з А.В. Макарэвічам (сынам), унучкай і інш.	1956-[2009]	3	3	
-----	---	-------------	---	---	--

У дадзены вопіс унесена 136 (сто трыццаць шэсць)
спраў з № 1 па № 136 , 1372 дакументаў.

Вопіс склала і апрацоўку
фонда зрабіла

_____

Дакументы прынялі:

_____

_____

" ____ " _____ 20 ____ г.